

Samvær – for hvis skyld?

Et barn har som udgangspunkt ret til kontakt med begge sine forældre.

Dette er sjældent et problem, når forældrene er samlevende, men hvis forældrene ophæver samlivet, vil barnet skulle have bopæl – læs folkeregisteradresse – hos den ene af forældrene. Kan forældrene ikke enes om barnets bopæl, kan uenigheden i første omgang indbringes for Statsforvaltningen og senere for retten, hvis det ikke med Statsforvaltningens hjælp lykkes at nå frem til en frivillig aftale. Herefter kan fastsættes, hvornår barnet skal have samvær med den forælder, hvor barnet ikke får bopæl, herunder feriesamvær.

Spørgsmål omkring samvær kan dog opstå i flere situationer – enten samtidig med bopælsspørgsmålet, ved uenighed, ved manglende samarbejde mellem forældrene eller efter barnets ønske.

Forældrene kan til enhver tid selv indgå aftale om samværrets omfang – både mundtligt og skriftligt – og dette sker også i de fleste tilfælde. Ved uenighed kan den, der ønsker samvær, indbringe spørgsmålet for Statsforvaltningen.

Forældreansvarsloven fra 2007 indeholder de overordnede regler for forældremyndighed, bopæl og samvær. Statsforvaltningen træffer afgørelser om samvær. Statsforvaltningens afgørelser kaldes samværsresolutioner og kan benyttes i fogedretten til at gennemtvinge samvær, hvis den ene part ikke udleverer barnet i overensstemmelse med afgørelsen. Tidligere var det muligt at henvise spørgsmålet om samvær til domstolene, såfremt dette blev behandlet sammen med en tvist om forældremyndighed og/eller bopæl.

Den 1. oktober 2012 ændrede man loven, så en samværsuenighed nu ikke længere kan medtages under en retssag. Kun Statsforvaltningen kan træffe afgørelse om samvær. Statsforvaltningen kan i situationer, hvor retten efterfølgende skal behandle spørgsmål om bopæl og/eller forældremyndighed træffe en midlertidig afgørelse om samvær, hvis en af parterne anmoder om det. Statsforvaltningen kan også træffe midlertidig afgørelse om bopæl og forældremyndighed, som gælder, indtil der foreligger en endelig dom i retssagen. På den måde efterlades børn og forældre ikke i et limbo under retssagen, men har en midlertidig ordning af henholde sig til.

Kunsten for Statsforvaltningen vil være ikke at foregribe sagens gang ved domstolene, hvorfor man i videst mulige omfang vil søge at imødekomme begge forældres ønsker.

Det overordnede hensyn ved etablering af samvær er, at barnet har ret til at bevare kontakt til den af forældrene, barnet ikke bor sammen med, ligesom begge forældre bærer ansvaret herfor. Retten til samvær tilkommer altså ikke forældrene, men barnet, og der vil derfor ikke blive etableret en samværsordning, hvis det ikke vurderes at være i barnets bedste interesse.

Statsforvaltningen kan fastsætte samvær til 7 dage ud af 14 dage. En ordning, hvor barnet er 7 dage hos hver forælder kaldes en deleordning. Her deles forældrene om barnets dagligdag, og begge bærer ansvaret for de daglige ritualer som lektielæsning og logistiske løsninger ved fritidsaktiviteter. Det er dog stadigvæk nødvendigt, at der opnås enighed om placeringen af bopælen – enten ved aftale eller dom.

Ved forældreansvarslovens indførelse i 2007 kom der et betydeligt fokus på etablering af de såkaldte deleordninger. Deleordning var et ønske hos især mange fædre, der tidligere ofte havde måttet acceptere den gængse weekendordning. Statsforvaltningerne var ofte også velvilligt indstillet over for deleordninger, såfremt børnene havde en vis alder og det vurderes geografisk muligt.

I de senere år er der kommet mere fokus på meningen med samvær og barnets tarv er kommet tilbage i centrum. En deleordning etableres ikke nødvendigvis, når det kan lade sig gøre, men når det rent faktisk er bedst for barnet. Man ser konkret på barnet og barnets trivsel, men selvfølgelig også på forældrene og deres indbyrdes samarbejde. Det er vigtigt for barnet, at forældrene kan samarbejde, hvis en deleordning skal fungere.

Ved ændringen af forældreansvarsloven er disse hensyn præciseret med teksten: *"Samværet fastsættes ud fra en konkret vurdering af barnets forhold"*.

Begge forældre bærer forsat ansvaret for, at barnet har samvær, men ved lovændringen har man udvidet dette ansvar til også at omfatte et fælles ansvar for transporten ved samværet – både praktisk og økonomisk.

Uenighed omkring fælles børn kan til enhver tid skabe store konflikter mellem forældre, hvor børnene kan blive våben i årelange kampe, som ikke alene tærer på forældrene, men bestemt også har massiv betydning for børnenes trivsel.

Som tidligere kan Statsforvaltningen afvise en anmodning om ændring af en samværsordning, hvis forholdene vurderes uændrede. Med lovændringen er denne adgang udvidet, idet Statsforvaltningen nu efter en konkret vurdering kan afvise at behandle en anmodning om forældremyndighed eller bopæl, hvis det vurderes, at forholdene ikke har ændret sig væsentligt.

Afvisningen sker ved afgørelse, som – for forældremyndighed og bopæl – kan indbringes for retten, og for samvær for Den Sociale Ankestyrelse. Anmodninger om ændret samvær vil altså fortsat blive behandlet, men lovændringen tilsigter, at børns inddragelse i en indædt kamp mellem forældre måske kan mindskes en smule.